

ΤΟ ΑΣΤΥ

ΕΤΟΣ Α΄

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΑΡΙΘ. 8

39 ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΕΥΦΟΡΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 39

Ἡ συνδρομή ἐτησία καὶ προκλημένη διὰ τὰς Ἀθήνας καὶ τὴν Πειραιᾶ δραχμαὶ 12, διὰ τὰς Ἑσπερίας δραχμαὶ 15 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν δραχμαὶ 20.

Ἀγγέλαι καὶ εἰδοποιήσεις καταχωρίζονται εἰς τὴν τελευταίαν σελίδα ἐπὶ ἰδιωτικῇ συγγραφῇ.

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 15

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗΝ 28 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1885

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 15

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ

Οἱ θεσμοὶ γηράσκουσιν· ἀκάνθαι ἐβλάστησαν μεταξύ τῶν στεμμάτων, τὰ σκῆπτρα ἐσχωρίσαν, οἱ χρυσότευκτοι θρόνοι ἐγείναν σαθροί. Διὰ τοῦτο τὰ πατροπαράδοτα σύμβολα τῆς βασιλείας ἀπετέθησαν πρὸ πολλοῦ εἰς τὰς ἀποθήκας ἢ εἰς τὰ θησαυροφυλάκια καὶ οὐχὶ σπανίως ἐξάγονται ἐκεῖθεν πρὸς πώλησιν ὡς ἐπιπλα ἄχρηστα καὶ πεπαλαιωμένα, ὁ θελὼν δὲ νὰ ἴδῃ σήμερον βασιλεῖς μὲ στέμμα καὶ μὲ σκῆπτρον πρέπει νὰ καταφύγῃ μόνον . . . εἰς τὰ παιγνιόχαρτα.

Πόσον ἐπώδυνος κατέστη ἡ βασιλεία εἰς τοὺς σημερινούς καιροὺς δύναται νὰ εἴπῃ ἐκ πείρας πρὸς τὸν Ὑψίστον τὸν μετακαλέσαντα αὐτὸν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Ἁγίου Καθολικῆ Μεγαλειότης ὁ βασιλεὺς τῆς Ἰσπανίας Ἀλφόνσος, ἀποθανὼν κατ' αὐτὰς ἐν Μαδρίτῃ μίαν ἡμέραν πρὶν συμπληρώσῃ τὸ εἰκοστὸν ὄγδον ἔτος τῆς ἡλικίας του. Καὶ θὰ φρίξῃ ἂν παραστῇ κατὰ τὴν διήγησιν ἡ ψυχὴ τοῦ ἰσχυροῦ ἀναχωρητοῦ τοῦ

ἁγίου Ἰούστου, τοῦ μεγαλόφρονος ἐκείνου Καρόλου τοῦ Ε΄, καὶ θὰ ἐξοργισθῇ ἡ ψυχὴ τοῦ ζοφεροῦ υἱοῦ τοῦ Φιλίππου τοῦ Β΄, ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι καὶ αὐτὴ ἀνῆλθεν εἰς τοὺς οὐρανοὺς ὁμοῦ μὲ τὰς φλόγας τῶν auto-da-fé καὶ διατιτᾶται ἐν σκηναῖς δικαίων.

Ποτὲ δὲν ἐκαθέσθη ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς Ἰσπανίας καὶ ἐν γένει ἴσως ἡγεμὼν ἀτυχέστερος τοῦ Ἀλφόνσου. Παιδίον ἐπὶ ἐγεύθη τοῦ ἄρτου τῆς ἐξορίας παρακολουθήσας εἰς Γαλλίαν τὴν κατὰ τὸ 1868 ἐκθρονισθεῖσαν μητέρα του βασιλίσσαν Ἰσαβέλλαν, καὶ ἦτο μεिरάκιον ἀκόμη ὅτε τὸ 1870 ἡ μήτηρ του παρητήθη τῶν ἐπὶ τοῦ θρόνου δικαιωμάτων της ὑπὲρ αὐτοῦ. Εἰς τὸν περίβλεπτον ἰσπανικὸν θρόνον ἀνῆλθε τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1874, ὅτε ὁ Ἰουλος μόλις ἐφύετο ἐπὶ τῆς μορφῆς του. Ἀλλ' ἡ ἀπόφασις τῆς φοβερᾶς Νεμέσεως ἐβά- ρυνεν ἐπὶ τὸν Βουρβωνίδην καὶ ἐπὶ τὸν γενναῖον καὶ ὑπερήφα-

νον, αλλά δυσήνιον καὶ φιλοτάραχον ισπανικὸν λαόν. Ὁ θρόνος αὐτοῦ ἐστερεώθη διὰ τῆς λόγχης καὶ διὰ τῆς βασιλείας ὁ νεαρὸς υἱὸς τῆς Ἰσαβέλλας ἐδέχθη νὰ καταβάλλῃ δι' αἱματηροῦ πολέμου τὴν ἰσχυρὰν ἀντίστασιν τῶν ὑπαδῶν τοῦ ἀντιποιομένου τὸν θρόνον Δὸν Κάρλου. Ἐπειτα ἐπῆλθον ἀλληλοδιδόχοι αἱ συμφοραὶ κατὰ τὴν βραχείαν αὐτοῦ βασιλείαν. Ἐπῆλθον αἱ φοβεραὶ πλήμυναι, οἱ τρομακτικοὶ σεισμοὶ οἱ καταστρέφοντες πόλεις καὶ χωρία καὶ ἐξοντώσαντες μυριάδας θυμάτων, καὶ τέλος ἡ βροτολογιὰς χολέρα, τῆς ὁποίας τὰς φοβεράς ἐκατόμβας ἐμάνθανε μετὰ φρίκης ἡ Εὐρώπη καθ' ἐκάστην ἐκ τῶν τηλεγραφημάτων. Οἱ ἐλεήμονες ἠναγκάζοντο νὰ ἐπινοῶσιν ἐκάστοτε νέας μεθόδους πρὸς συλλογὴν συνδρομῶν καὶ περιθάλψιν τῶν παμπληθῶν θυμάτων τῶσων θεομηνιῶν. Καὶ ὥς νὰ μὴ ἤρκουν πάντα ταῦτα τὰ δυστυχήματα τοῦ λαοῦ του, μεθ' οὗ ἀξεπαίνως συνέπασχεν, προσωπικῶς αὐτὸς ὑπέστη κινδύνους καὶ πικρίας ἐξ ὧν θὰ προεφύλαττεν αὐτὸν ἡ ἀσημότης. Ἐν διαστήματι ὀλίγων μηνῶν μόνον, δύο θρασεῖαι ἀπόπειραι δολοφονίας ἐγένοντο κατ' αὐτοῦ ἐν Μαδρίτῃ, ἡ πρώτη ὑπὸ τοῦ Μουγκάτση καὶ ἡ δευτέρα ὑπὸ τοῦ Ὀτέρου, ἐξ ὧν διέφυγεν ὡς ἐκ θαύματος. Ἀμφότεροι οἱ δολοφόνοι οὗτοι συλληφθέντες ἐθανατώθησαν διὰ τοῦ γαρόττου ἥτοι τοῦ στραγγαλισμοῦ, τοῦ ἐν χρήσει ἐν Ἰσπανίᾳ εἶδους τῆς καταδίκης· ἀλλ' ὁ κίνδυνος ἐδίδασκε τὸν νέον βασιλέα ὅτι δὲν ἐκάρητο στερεῶς καὶ ἀσφαλῶς ἐπὶ τοῦ θρόνου του. Τὸ 1878 ἀπώλεσε τὴν σύζυγόν του Μαρίαν δὲ λὰς Μερσέδες θυγατέρα τοῦ δουκὸς Μορπασιέ, ἣν ὑπερηγάπα καὶ μεθ' ἧς συνέζησε μόλις μῆνας πέντε! Πρὸ δύο ἐτῶν διερχόμενος ἐκ Παρισίων μετὰ τὸ εἰς Γερμανίαν ταξιδεῖόν του, ἐνθα ἔτυχε πολλῶν περιποιήσεων τιμηθεὶς καὶ διὰ τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἐπιτίμου συνταγματάρχου τῶν Οὐλάνων, ἐσυρίχθη ὡς ὁ ἰσχυρὸς τῶν βαρυτόνων ὑπὸ τοῦ ἀδίκως ἐξοργισθέντος καὶ μνησικακοῦντος Παρισινοῦ ὄχλου. Μετὰ τὴν ὕβριν ταύτην ὑπέστη καὶ ἑτέραν βραδυτέρον ἀκριβῶς παρ' ἐκείνων ὧν χάριν ὑπέστη τὴν πρώτην. Τὰς ἡμέρας καθ' ἃς ὁ πληθυσμὸς τῆς Ἰσπανίας τόσον οἰκτρῶς ἐδεκατίζετο ὑπὸ τῆς φονικῆς ἐπιδημίας εὔρε καὶ ἄλλοι ἢ Γερμανία νὰ ἐκτείνῃ ἄρπαγα χεῖρα ἐπὶ τῶν ισπανικῶν κτήσεων αἰτίνες φρεῖ! δὲν εἶνε πλέον τόσον ἀπέραντος ὅσον ἄλλοτε, ὅτε ἀγερῶχος ἐλέγετο ὅτι ὁ ἥλιος δὲν εἶδε ποτὲ εἰς αὐτάς. Καὶ ἐχρειάσθη ἡ μεσολάβησις καὶ ἡ ἀπόφασις τοῦ ἀλανθίστου Ἀγιωτάτου Πατρὸς διὰ νὰ θεωρηθῶσι κτῆμα τῆς Ἰσπανίας αἱ νῆσοι τὰς ὁποίας ἀνεκάλυψαν οἱ θαλασσοπόροι τῆς καὶ ἃς κατεῖχεν ἐπὶ αἰῶνας!

Καὶ μετὰ τοιοῦτον βίον βραχὺν ἀλλὰ πλήρη συμφορῶν καὶ πικριῶν ἀποθνήσκει ὁ ἀτυχὴς βασιλεὺς νεώτατος ὑπὸ διφθερίτιδος ἢ μᾶλλον ὑπὸ τῆς φθίσεως ἐξ ἧς πρὸ καιροῦ κατετρύχετο καὶ καταλείπει τὸ βαρὺ φορτίον τῆς βασιλείας εἰς τὴν πρωτότοκον θυγατέρα του Μαρίαν δὲ λὰς Μερσέδες, νῆπιον τετραετές, ἐκτὸς ἂν ἡ νεαρά αὐτοῦ χήρα, ἡ αὐστριακὴ ἀρχιδούκισσα Μαρία Χριστίνα, ἥτις ἀπέμεινεν ἔγγυος, τέξῃ ἄρρεν. Εἰς στιγμὴν καθ' ἣν ἀπητοῦντο ἴσως γέγοντος χειρὸς καὶ νοῦς ὑπέρτατος διὰ νὰ συγκρατήσῃ τὴν καταρρέουσιν ἰσχύϊν τοῦ χιλιετοῦς θρόνου προβάλλοντα χεῖρες ἀδύνατοι ἀθῶου νηπίου, ἐνῶ ὁ πολυτάραχος Ζορὶλλας—Θορὶλλας κατὰ τοὺς Ἰσπανομαθεῖς—ἐτοιμάζεται νὰ ὑποκινήσῃ τοὺς δημοκρατικούς καὶ ὅσον οὕτω ἀναφαίνεται πάλιν εἰς τὸν ὀρίζοντα ἡ ἀφανὴς ἀπὸ τινος βλοσυρᾶ φυσιογνωμίας τοῦ Δὸν Κάρλου, τοῦ ἀδαμᾶστου μνηστῆρος τοῦ ισπανικοῦ θρόνου. Ταλαίπωρος Ἰσπανία! χώρα ἱπποτικὴ καὶ γενναία ἀλλ' ἐσαι καταδικασμένη ὑπὸ τῆς τύχης εἰς τὴν κακοδιοίκησιν, τὴν ἀναρχίαν καὶ τοὺς ἐμφυλίους σπαραγμούς.

Ὅτε ἀπέθανεν ὁ βασιλεὺς Φερδινάνδος ὁ Καθολικὸς, λέγει παλαιὰ τις παράδοσις, ὁ Θεὸς ἐκάλυψε αὐτὸν καὶ τῷ εἶπε·

— Δούλε ἀγαθὲ καὶ πιστὲ, ἠγωνίσθης ὑπὲρ τῆς ἀληθοῦς θρησκείας δι' ὅλου σου τοῦ βίου· ζήτησον ὁ, τι θέλεις ὑπὲρ τῆς χώρας σου καὶ γενήσεται τὸ θέλημά σου.

— Ὑψίστε, ἀπήντησεν ὁ βασιλεὺς, ζητῶ διὰ τὴν Ἰσπανίαν εὐφορίαν γῆς.

— Τῇ χορηγῆται, ἀπήντησεν ὁ Θεός.

— Καρποὺς ἐκλεκτοὺς, ἔφθονα πορτοκάλια. . .

— Χορηγοῦνται.

— Λαμπροὺς οἶνους. . .

— Χορηγοῦνται.

— Κλίμα εὐκραές.

— Χορηγῆται.

— Ὠραίας γυναῖκες. . .

— Καὶ αὗται χορηγοῦνται.

— Καλὴν κυβέρνησιν. . .

— Ἀ, στάσου! ἀνεφώνησεν ὁ Ὑψίστος· ἂν χορηγήσω καὶ αὐτό, τότε ἡ Ἰσπανία θὰ γείνη καλλιτέρα τοῦ Παραδείσου μου.

Καὶ ἠρνήθη τὸ τελευταῖον αἶτημα.

Ἡρώδης ὁ Ἀττιεὺς

ΟΙ 36

Εἰς ἡμᾶς τοὺς τοῦ Ἀστέρος ὑποθέτω ὅτι κανεὶς δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ εὐρεθῇ, ὅστις ἐξετάζων τὴν μέχρι τοῦδε πορείαν μας νὰ μὴ μᾶς ἀναγνωρίσῃ, ἂν ὅχι τι ἄλλο, τὸ δίκαιον ὁμῶς τοῦτο, ὅτι, κατὰ σπανίαν ἐν τῷ ἐλληνικῷ τύπῳ ἐξαίρεσιν, ἡ πολιτικὴ δὲν ἀποτελεῖ τὴν μόνην ἡμῶν ἐνασχόλησιν. Διότι ἡ φλύαρος αὕτη κυρία — (τί πλεονασμός! μήπως τὸ ἐπίθετον δὲν περιλαμβάνεται εἰς τὸ οὐσιαστικόν;) — κατέστη ἐπ' ἐσχάτων ἰδίως τόσῳ ἐλευθερίῳ ἡθῶν, ὥστε ἡμεῖς, οἵτινες ἔχομεν καὶ δεσποινίδας συνεργάτιδας, τοὐλάχιστον ἐκ σεβασμοῦ πρὸς τὴν αἰδῶ τῆς τελευταίας ταύτης ὑποχρεούμεθα νὰ μὴ τῇ ἀνοίγωμεν συχνὰ τὴν θύραν μας. Ἀλλ' οἱ μορφασμοὶ καὶ τὰ ἀτακτα κινήματα, εἰς ἃ πολλὰκις ἐκτρέπεται ἡ γυμνόνκημος αὐτὴ ἀκροβάτης, ἡ ἀλευρωμένη αὐτὴ καλῆράτσα εἶνε τόσῳ ἐνίοτε παράδοξα καὶ κωμικὰ, ὥστε ἡ ἑτέρα ἡμῶν ιδιότης, ὡς φωτογράφων τῆς εὐθύμου ἀπόψεως τῆς κοινωνίας μας, μᾶς ἐπιβάλλει νὰ ρίπτωμεν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν βλέμμα τι καὶ πρὸς τοὺς ἀναιδέεις κορδακισμούς της.

Οὕτω δὲν δυνάμεθα ἢ ν' ἀποδώσωμεν καὶ ἡμεῖς μετὰ πάντας τοὺς ἄλλους τὸν ἀνήκοντα φόρον τοῦ θλαυμασμοῦ εἰς τὸ περιεργότατον θέαμα, ὅπερ ἡ ἀπλὴ μετ' αὐτῆς σχέσις ἠνάγκασε νὰ παραστήσωσι τριάκοντα καὶ ἕξ κατὰ πάντα καλοὺς καὶ τιμίους πολίτας καὶ μὴ στερουμένους βεβαίως τοῦ παρὰ Θεοῦ εἰς πάντα ἄνθρωπον χορηγηθέντος λογικοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ ἔθνους.

Ἡ βουλευτικὴ Κωπὰς ἡσύχαζεν ἐν ἀπολύτῳ γαλήνῃ. Ἡ ἀντιπολίτευσις συνεψήφισε τῇ συμπολιτεύσει καὶ ἡ συμπολίτευσις συνεψήφισε τῇ ἀντιπολιτεύσει. Τὸ ἀνεξήγητον, ὡς τὸ τῆς ἀπέρου συλλήψεως, διὰ τοὺς ἀπλοὺς θνητοὺς ἡμᾶς μυστήριον τῆς εἰς σάρκα μίαν συγχωνεύσεως τῶν δύο μερίδων ἐξηκολούθει τελούμενον. Ὁ κ. Λομβάρδος ἔδωκεν ὑπομένων τὸ φέμωτρον ὅπερ ἐπέβαλεν αὐτῷ μετὰ τὴν τελευταίαν ἀγόρευσίν του ὁ ἀρχηγός του. Ὁ κ. Παπαμιχαλόπουλος ἀνελογίζετο, ἐξησφαλισμένος ἐπὶ τῆς ὑπουργικῆς του ἑδρας, ὅτι τὸ τριακονταετές παρελθόν του δὲν ἦτο πάντατε τόσον ἀκύμαντον. Ὁ κ. Τρικούπης ἐλάμβανε μαθήματα